

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Tertiu[m] est gl[or]ificationis. q[ua]si finis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

De obseruatōe dieꝝ dñicaliū

propter se. Tertio q̄ hoīem ad imaginē suā fecit. Gen. i. Creauit de hoīem ad imaginē et similitudinē suā. Ne q̄ peccarem in rante bñficiōꝝ largitorē: s̄m morale intellectū d̄: Demēro. Scōz Bonauē. in. ij. di. xxxij. Illud p̄ceptū est nō tm̄ morale: s̄ etiā q̄damō facit ad alioꝝ p̄ceptoꝝ moralium integrā cōpletionē. qz dū hō deo et sibi vacat meli⁹ cognoscit qd̄ agēdū et qd̄ fugiendū. Propterea huic mādato specialit̄ p̄mittit Demēro. qz in ei⁹ m̄mōriatōe cetera mēmorāf. Hec ille. Et sic patet q̄ huius p̄cepti trāsgressiō est causa trāsgressiōnis omnium.

Secundū beneficiū in sabbatis recolendū est bñficiū n̄re redēptiōis. Iō d̄: Demēro. Quāq̄ em̄ innūera hominū bñficia a deo collata sint: speciale tñ illud fuit qm̄ misericors de⁹ misero hominē cōpassus naturā assumpsit hūanā in q̄ lēz ab hora natiuitat̄ sue vsq̄ ad mortē laborauerit quē admodū d̄ Aug⁹. Sepe fatigat⁹ est iesus: et tota ei⁹ vita i pena et labore fuit: tñ in vltima hebdomada plus q̄ i alijs t̄pib⁹ laborauit. Nam dñica palmarū honorifice recepit⁹ fuisse: tñ post re: uerit laborēs in p̄dicatiōe nullum inuenit. sed fessus et elurians in bethaniā in domū marthe et magdalene reuersus est.

Feria scda factū est p̄cilium p̄tra eum

Feria tertia q̄ mozeret⁹ p̄clusum est:

Feria q̄rta a iuda venundatus est

Feria quinta p̄ditus et captus

Feria sexta in crucis patibulo crudeliter

sime est affixus.

Sabbato at̄ requieuit ab oi ope qd̄ p̄ n̄ra

salute patrarat: cui⁹ figura sabbatū erat

Tertiu est bñficiū glori

ficiōis. Et s̄m hoc sabbatū s̄ḡt aiaz q̄

te in p̄na. Vbi s̄m Bona ratio n̄ erit ple

nitudo luc̄: volūtati multitudo pa: meli

morie p̄tinuatio et m̄itāt. De h̄ d̄ Aug.

in li. d̄ lapsu m̄di. Tertiu p̄ceptū d̄ sabbatū

q̄ d̄ iudei carnalit̄ celebrāt nos sp̄ualit̄ ob

seruē? in h̄ d̄ requieuit. qd̄ sic dicit̄ intel

ligas vt post bona opa scias te q̄ctuz. idō

d̄: mēmorā. Scōz aut̄ catholica p̄tatem

sabbatū in die dñicū ē cōmutatū. Et h̄ s̄m

Alex. d̄ ales iuste et sc̄te factū ē p̄pter tria

Primo p̄t̄ declaratiōe mysterioꝝ. Nā affligitō diei septie ē pure ceremonial̄. et oēs ceremonie veterē leḡ erāt ymbra et figura leḡ. s̄ q̄re reuā gelij. Scōz aut̄ Aug. liij. sup Gen. ad lram diā. pbabilr p̄t̄ ob seruādū sabbatū iudeis esse p̄ceptū in ymbra futuri. s̄ q̄re corp̄is ch̄risti in sepulcro. Cū h̄ p̄ sepulturā ch̄risti figura sit impleta: n̄ est ampli⁹ sabbatū custo diēdū: quimo sabbatū solēnizare more iudeoꝝ phibitū est. Vñ Ḡe. de p̄se. di. ij. c. Peruenit. Peruenit ad me q̄sdā pueri sp̄us hoies pua int̄ vos aliq̄ et sc̄te fidei aduersa seminaſse ita vt in die sabbati aliq̄d opari phiberēt: q̄s qd̄ aliō nisi antich̄risti p̄dicatoꝝ dixerim⁹: q̄ veniēs die sabbatū atq̄ dñicū ab oi fa/

ciēt ope custo d̄ri. Hec ibi. Qm̄ igit̄ illud futuz qd̄ sabbatū s̄ḡbat̄ tā p̄teritū est. idō mutatū est in dñicā: q̄ s̄m Alex. nō est ista tuta ad s̄ḡndū aliq̄d futurum in hac vita morali: sed pot̄ ad s̄ḡndū qd̄ p̄teritum est. s̄. Resurrectiōem dñi: et qd̄ expectamus post hāc vitā. s̄. req̄em felicitat̄ in patria.

Scōdo p̄pter exclusiōne erroꝝ. Nā gen/ niles dñica die p̄ueniāt adoz̄ et sole. vt itaq̄ ab hoc erroꝝ retraherent: sc̄ta mater eccl̄ia statuit diem dñicū sc̄tificandū.

Tertio p̄t̄ multitudinē p̄uilegioꝝ. Et em̄. lxxv. di. c. Quia die dñico. Dies dñica tāq̄ diuina dispensatiō. mysterijs est p̄secrata: vt q̄cqd̄ a dño insigne est p̄stitutū: in hui⁹ diei dignitate sit gestum. In hac mūdus s̄psit efordiū. In hac p̄ resurrexione et mors interitū et vita cepit p̄nd p̄n.

Et de p̄se. di. ij. c. Sabbato. d̄. Die dñicā ob venerabile resurrexionez dñi n̄r iesu ch̄risti nō solū in pascha celebrat⁹: vep etiā p̄ singulas q̄sq̄ hebdomadas ip̄si d̄: et i imaginē frequētam.

Colligi autē p̄t̄ duodecim p̄uilegia diei dñice.

Primū quia fuit p̄ma oim dieꝝ

Sc̄m qz in ea creauit de⁹ celū et terrā et

Tertiu qz in ipsa boni an/ (angelos. geli in celo gl̄ificati sunt.

Quartū qz eadē die eripuit dñs p̄plum

Quintū qz s̄m Orōsiū i (s̄m d̄ egypto. illa die p̄mo p̄cepta data sunt filijs israel.

Sextū qz eadē die fuit p̄mit⁹ datū manna filijs isrl̄ i deserto: sic ait D̄ng. sup. c̄to.

Septimū qz eadē die ch̄ris natus est de

Martha p̄ gine.

Octauū qz eadē die baptizat? ē a Ioan /
Nonū qz eadē die hono. (ne i iordane
rificat? ē cū ramis palmar.

Decimū qz eadē die resurrexit a mortu
Undecimū qz illa die spūsanct? (is.
In linguis igneis missus ē sup aplos.

Duodecimū qz eadē die fiet resurrectio
mortuoz. z reddet vnicuiqz iuxta opa sua
Propter hmoi' igit' mysteria dies dñica no
bis esse debet celeberrima.

Secunda ē monitio cessationis: cuz
di. yr diem sabbati. Sabbatū ei re
quies interpretat. Un' Exo. xx. di.

Die aut' septimo sabbatū dei tui ē. Nō fa
cies in eo oē op? suile. Et Leui. xxvj. Ego
dñs de' yr: custodite sabbata meaz pauē
re ad sanctuariū meū. Pro declaratiōe ar
bit' vocabuli sabbatū Notandū q' aliter
denominant dies a gentilibz: aliter a iude
is: aliter ab ecclia. Gentiles ei denominat
dies a planetis. Un' dicit Alb. magn' in
suo Introductorio in astronomia. Sapie
tibz egyptijs z chaldeis visus ē q' luna do
minaret i pma hora diei lune: iō die illā vo
lucet denari a luna: z sic d' alijs. Hebrei
denominat dies a sabbato di. P'ia sabbatū
ti. i. dies dñica q' pma dies post sabbatū.
Un' illud Vespere aut' sabbatū q' lucet i
pma sabbati. Et seqntē die vocabat scōdaz
sabbati. z sic ordinate vsqz ad die septimū
quē dicebat sabbatū. qd' fm mag' fm i hi
storia schol. z Dam. interpretat reqes qz il
la die requieuit dñs ab oi ope qd' patrarat.
vt h' Gen. ij. Quis etiā apud hebreos to
ta septimana di sabbatū. Juxta illd' Luc.
xvij. Jertuno bis in sabbato. Prope tñ se
ptimū die sabbatū dicebat que ipi sanctifica
bāt. Ecclia aut' denominat dies dicēdo die
dñicū in q' dñs resurrexit z die seqntē se
cū dā feriā: aliā tertiā: aliā qrtā: aliā qntā:
aliā sextā: z aliā die sabbati. Pōt autē ois
dies festus z dñic' in q' pceptū ē ab ope ser
uili cessare: dicit sabbatū. i. reqes. Et sic ad
pñs accipim' in verbis posit' cū di. De
mēro vt die sabbati sanctifices. de q' di Non
facies in eo opus suile. Triplex aut' ē op?
Primū ē op' nature. (seruile
Secūm est opus culpe
Tertiu est opus fortune.

Primū ē op' nature.
Secūm est opus culpe
Tertiu est opus fortune.
Primo igit' cessandū est ab

ope nature. puta existētes i mīmonio ab
ope carnis abstinerē de' p' reuerentiā
festoz. qz pop' nature spūs subijct' carni
z sic reddit' indisposit' ad spūales me'ita
tiōes qb' vacandū ē diebz festiuis. possent
excusari in mīmonio existētes si h'acerēt
grā. plis generāde vel cā reddendi debitū
Vltiperādī aut' sunt vbi voluptas dñatur
in ope. Un' refert Greg. q' qdā legitima a
viro suo in sabbato de nocte pcedenti diez
dñicū cognis: cū die dñico p'cessioni se cō
iungeret a diabolo arrepta ē corā oi p'ploz
multū vexata ab eo.

Secūdo cessandū ē ab opere
culpe qd' est op' maxie suile. qz Ioan. viij.
Qui facit pctm suus ē pcti. Triplex ē aut'
culpa mūdanoz. i. Joā. ij. Qd' est i mū
do aut' zupiscētā carnis ē: aut' zupiscen
tia oculoz: aut' supbia vite qb' in diebz fe
stis hoies zrumeliā inferunt deo. P'io
p' supbiā. Q' p' pompiz vanitatibz z fatu
tatibz ornaf corpus z spūs zfidit. ac a no
uitatū inuentozibz z ch' m bellū ordinat.
Tūc mulieres emulant altera alterā i van
itatibz supare. Esa. ij. Eleuare sūt filie sy
on' ambulauerūt extēro collo: z nutibz oeu
loz ibāt z ē. sequit. et cōposito gradu ince
debāt. Quis ar' posset exp'mere qnta pom
pa incedāt mulieres marie pulcritores z no
biliores. Q' q' yana pulcritudo corpalis et
fallax nobilitas spalis. **S**ecūdo p' luxuriā
Un' fm Alexā. in. iij. Qui fornicat die fe
sto aut' dñico duo pctā cōmittit: rōne. d' du
plicis reat' z duplex pceptū h' sit em' vnus
act'. In sacz aut' diebz vacare lasciuis can
tibz z choreis. vbi visus: gustus: auditus: z ta
ctu: mentes astātiū illaqueant. q's culpam
exp'mere sufficit. Non em' delictijs z epulis
carnalibz die dñicū deputauit de': s' ma
gis eū sacz exercitacionibz zsecrauit. bñ
dixit em' de' diei septimo z sanctificabit illū.
vt h' Gen. ij. Sed vt z itez vt illis q' sūt i
eā tantoz maloꝝ p' suos lasciuos sonos d'
qb' oibz reddēt rōnez in die iudicij. Quid
etiā d' illis q' diebz festiuis decubāt i taber
nis. q' tibi iuramēta: per iuria: blasphemie:
ebrietates: rixę: zrumelic: murmuratiōes:
detractiōes: deceptiōes: maledictiōes: et
pphan' iudicij: q' oia magis deo d' splicēt q'
oga ruralia Un' Aug. li. de. r. chordis. Di
223 3